

Biro. I
Bp. 140 / 9.05.2012

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
27/12.06.2012

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Codului Penal al României din 21 iunie 1986, republicat, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Codului Penal al României din 21 iunie 1986, republicat, cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B140 din 11.04.2012,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art.253¹ alin.2 din Codul penal. Potrivit Expunerii de motive, modificarea propusă vizează exceptarea „managerilor instituțiilor de cultură” care sunt și „artiști interpreți/autori” de la aplicarea dispozițiilor privind conflictul de interese din cuprinsul art.253¹ alin.1 din Codul penal.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că incriminarea conflictului de interese nu s-a realizat anterior anului 1989, așa cum se afirmă în Expunerea de motive, ci în anul 2006, când, prin Legea nr.278/2006, a fost introdus în Codul penal art.253¹. Prin urmare, nu se poate susține nici că respectiva prevedere „se referea strict la realitățile sociale și economice anterioare anului 1989”, și nici că dispoziția ar fi fost prevăzută în „Codul Penal al României vechi din 1986, dar în vigoare și cu aplicabilitate în prezent”, așa cum se arată în Expunerea de motive.

Mai mult decât atât, precizăm că actualul Cod penal, aflat încă în vigoare, nu datează din „21 iunie 1986”, ci a fost publicat în Buletinul

Oficial nr.79-79 bis din 21 iunie 1968 și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1969.

În plus, semnalăm că precizarea din Expunerea de motive potrivit căreia „calitatea de conducători ai unor instituții publice de cultură nu reprezintă decât o modalitate de a recunoaște meritele și talentul artistic” ale unor autori și/sau artiști interpreți nu este corectă, raportată la prevederile legale în materie. Menționăm că, astfel cum rezultă din dispozițiile art.2 lit.c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.269/2009, cu modificările ulterioare, numirea în funcția de manager al instituției publice de cultură se realizează în vederea organizării, gestionării și conducerii activității respectivei instituții pe baza setului de cerințe definite de autoritate în caietul de obiective, și nu pentru recunoașterea meritelor și talentului artistic ale unei persoane, așa cum greșit se susține în Expunerea de motive. Mai mult decât atât, precizăm că, potrivit art.13 din același act normativ, proiectele de management ale candidaților la concursul pentru ocuparea funcției de manager al instituției publice de cultură trebuie elaborate fără a fi personalizate, fără a avea semnături și fără a conține indicii privind identitatea autorului, iar potrivit art.18 lit.a), proiectele de management care conțin informații privind identitatea autorului sunt eliminate din concurs.

Pentru toate aceste motive, este necesară reanalizarea și reformularea corespunzătoare a Expunerii de motive.

3. Fără a ne pronunța asupra oportunității exceptării anumitor acte ale managerilor instituțiilor publice de cultură de la aplicarea dispozițiilor art.253¹ alin.1 din Codul penal privind conflictul de interese, semnalăm că textul propus pentru art.253¹ alin.2 teza a doua nu îndeplinește condiția previzibilității, dedusă din principiul legalității incriminării. Astfel, din redactare nu rezultă cu suficientă claritate care anume este sfera faptelor avute în vedere de normă, întrucât utilizarea noțiunilor de „încheiere a unui act”, „luare a unei decizii” sau „participare la luarea unei hotărâri” în legătură cu noțiunile de „creație literară sau științifică” și, respectiv, „creație, interpretare și execuție artistică”, este susceptibilă de interpretări diverse. Precizăm că art.253¹ alin.1 se referă numai la activitățile care intră în atribuțiile de serviciu ale unui funcționar public, astfel încât alin.2 trebuie reformulat în așa fel încât să aibă în vedere doar aceste activități.

În plus, potrivit Expunerii de motive, reglementarea propusă vizează exclusiv situația managerilor instituțiilor publice de cultură,

însă acest aspect nu rezultă cu claritate din norma propusă, care se referă la activități legate de creații „care fac obiectul dispozițiilor legale privind drepturile patrimoniale de autor și conexe”, fără a preciza sfera funcționarilor publici avuți în vedere de text.

Menționăm că, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr.26/2012, nerespectarea cerinței clarității și previzibilității constituie motiv pentru declararea neconstituționalității normei, întrucât „conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice”, principiu care, „deși nu este în mod expres consacrat de Constituția României, ... se deduce din prevederile art.1 alin.(3), potrivit cărora România este stat de drept, democratic și social, precum și din preambulul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa”.

Pentru aceste motive este necesară, reanalizarea și reformularea corespunzătoare a textului propus pentru art.253¹ alin.2.

4. Sub rezerva observațiilor de mai sus, din punct de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă, la actuala formă a proiectului, semnalăm următoarele:

a) Pentru redarea corectă a obiectului de reglementare al proiectului, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru modificarea art.253¹ alin.2 din Codul penal”.

b) Întrucât proiectul cuprinde o singură intervenție legislativă, **partea dispozitivă a articolului unic** trebuie reformulată, astfel:

„**Articol unic.** - Alineatul 2 al articolului 253¹ din Codul penal, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.65 din 16 aprilie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, expresia „1. Articolul 253¹ se modifică și se completează după cum urmează” trebuie eliminată.

În continuare, se va reda între ghilimele numai textul propus pentru alin.2, întrucât alin.1 nu este supus intervenției legislative.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 387 / 02.05.2012